

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 8

Maribor, torek, 10. maja 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 17. uri
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta 13; telefon 455
Oglasi po tarifu — Oglase sprejema tudi ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ul. 4

Ustanovitev Državnega odbora za štednjo

Odbor naj začne poslovati še v tem mesecu — Obširen delokrog — Skeptično presojanje med poslanci

Beograd, 10. maja. Kakor je znano, je vlada s posebnim amandmanom finančnega zakona dobila pooblastilo, da osnuje tako zvan »Državni odbor«, ki bo imel izredno veliko moč. Njegova naloga bo predvsem, da najde pota za čim boljše in čim cenejše vodstvo državnih poslov ter da v zvezi s tem reorganizira državno upravo.

Vlada se je odločila, da oživetvori ta odbor v najkrajšem času. Zatrjuje se, da bo začel poslovati še ta mesec. Izvedel bo najprej redukcije vseh uradov in institucij, ki niso neobhodno potrebne, uredil bo finančno razmerje med državo in oblastnimi skupščinami ter sestavil velik, na pet let prora-

čunan investicijski program za povzdigo in sanacijo našega gospodarstva.

Med nadaljnjimi nalogami Državnega odbora imenujejo: poenostavljenje državne uprave in odpravo nepotrebne birokratizma, kontrolo državnih liferacij, komercijalizacijo državnih gospodarskih podjetij itd.

Vlada se je bavila s temi zadevami na včerajšnji seji ministrskega sveta in bo posvetovanja še nadaljevala.

V poslanskih krogih spremljajo to akcijo s precejšnjo skepsjo, ker so prepričani, da pride v najkrajšem času do razpusta parlamenta in da potem tudi Državni odbor ne bo mogel delovati.

Politični kaos

Beograd, 10. maja. Politična situacija se ne more približati razčiščenju, ampak se zdi, da je od dneva do dneva bolj zamotana. Včeraj so se zopet začela posvetovanja med strankarskimi voditelji, ki pa ne roče nikakih sadov. Glavna krivda pa leži na vladi sami, ki si očitno še ni na jasnem, kaj pravzaprav hoče.

Danes sta odpotovala v Knjaževac skupščinski predsednik Trifković in podpredsednik Subotić, da se posvetujeta z Aco Stanojevićem o taktiki, ki naj jo vodi pašičevsko krilo radikalnega kluba napram sedanji vladi.

Danes popoldne ob 4. se sestane finančni odbor k seji, na katero čakajo vsi z veliko napetostjo. Vlada zatrjuje, da ima v odboru zagotovljeno večino, opozicija pa ji napoveduje poraz.

Kak je črnogorski separatizem

Italijanski fašisti računajo med svoje zaveznike proti Jugoslaviji kaj radi tudi Črnogorce. Moralno in denarno podpirajo ono peščico črnogorskih izgnancev, ki se je zatekla v Italijo in snuje tam črnogorske odbore. Italijani vedno trobijo v svet, kako nesrečni so Črnogorci in kako komaj čakajo, da pridejo italijanski odrešeniki in jih osvobodijo jugoslovenskega jarma.

Cetinje je danes sedež zetske ali črnogorske oblasti, pred ujedinjenjem je bilo glavno mesto samostojne kraljevine, rezidenca črnogorske dinastije in sedež cele vrste poslaništev. Beograd to črnogorsko mesto zanemarlja, kakor zanemarlja tudi Maribor, Ljubljano itd. Cetinje je torej materijalno izredno mnogo izgubilo, prebivalstvo zabavlja ravno tako na beogradske krmiljarje kakor pri nas in pri vseh volitvah voli opozicijsko.

A Črnogorec je bister in trezen. On vidi napake in jih graja, se tudi jezi in kolne, zaveda pa se, da jih ni kriva država kot taka ampak ljudje, ki so bili slučajno na vladi. In zato Črnogorec ne zabavlja na državo, ampak na ljudi in stranke in niti na misel mu ne pride, da bi si želel zopet proč od Jugoslavije.

V nedeljo je bil v Zagrebu zaključen kongres jugoslovenskih mest. Cetinje je zastopal njegov mnogoletni župan To-

mo Milošević, ki je govoril tudi opoldne na banketu in povdaril med drugim:

»Naš sosed onstran Jadrana računa na neslogo med jugoslovenskimi plemeni, posebno med Črnogorci. Kruto se bo varal. Sinovi Črnih gora stojijo krepko kakor njihove gole pečine in zrejo z roko ob handžarju pozorno proti zapadu. Ko jih pokliče kralj Jugoslovenov, se bodo kakor en moč dvignili skupno s svojimi brati za čast in veličino skupne domovine.«

Oglušujoč aplavz, kateremu so se pridružili tudi hrvatski federalisti, je bil odgovor na te besede, ki bodo odjeknile gotovo tudi pri naših zapadnih »prijateljih« in so tem bolj pomembne, ker so prišle iz ust neodvisnega moža, ki je odkrit nasprotnik današnje nespametne beogradske politike.

Proti nasilju nad okrajnimi zastopi

Beograd, 10. maja. Posl. dr. Pivko je danes dopoldne interveniral pri ministrskem predsedniku Vukičeviću radi nasilnega poklerikaljenja okrajnih zastopov v mariborski oblasti. Ministrski predsednik je obljubil, da bo zadevo preiskal in krivice popravil.

Zbolišani kreditni pogoji

Beograd, 10. maja. Upravni svet Državne hipotekarne banke je sinoči sklenil znižati obrestno mero za posojila od 10 na 9 odstotkov in podaljšati amortizacijsko dobo od 20 na 25 let. Gospodarski krogi so te ukrepe pozdravili z velikim zadovoljstvom, ker se nadejajo, da bodo morali Drž. hipotekarni banki slediti tudi drugi zavodi in se bodo na ta način splošno zbolišali kreditni pogoji.

KRIZA NEMŠKE VLADE.

Berlin, 10. maja. V nemški vladi je izbruhnila kriza, ki lahko povzroči razid sedanje koalicije meščanskih strank. Republikanski elementi zahtevajo podaljšanje zakona o zaščiti republike in podaljšanje zakona, ki prepoveduje članom bivše pruske dinastije povratek v Nemčijo. Nemški nacionalci se obema zahtevama upirajo. Ker imajo nacionalci večino, groze republikanski ministri z demisiijo; med njimi je tudi zunanji minister Stresemann.

Nov vodni naval v Ameriki

Vlada je pozvala zopet 200.000 ljudi, da se pripravijo na beg — Poplavljeni umirajo od lakote — K poplavam še viharji

New-York, 10. maja. Nesreč, ki tepejo severoameriške Zedinjene države, noče biti konec. Poplavna katastrofa ob Misisipiju zavzema še vedno večje dimenzije. Momentano se je sicer posrečilo odvrti neposredno nevarnost od mesta New Orleansa, zato pa poplavlja valovi vedno nove pokrajine držav Louisiana, Arkansas in Missouri. Najhujše je prizadeta država Louisiana, ki meri 125.000 štiri-jaških kilometrov in katera je že do polovice preplavljena. Vojaštvo in prebivalstvo dela noč in dan nove naspice, da zavaruje vsaj one pokrajine, ki jih valovi dosedaj še niso dosegli.

Po statistiki, ki jo je ravno izdala washingtonska vlada, je voda doslej uničila že skoro en milijon hektarjev rodovitne zemlje v državah Louisiana, Arkansas in Missouri. Število beguncev znaša nad pol milijona. Okrog 20.000 ljudi

je tako zalitih z vodo, da ni mogoče priti do njih in so v nevarnosti, da pomrejo lakote.

New-York, 10. maja. Meteorološki urad je objavil proglas v katerem sporoča, da se

bliža državi Louisiana s severa nov ogromen val, ki lahko poplavi še ostale pokrajine države. Vlada poziva zato prebivalstvo, naj bo vsak hlip pripravljen zapustiti svoje domove.

Ogroženih je novih 200.000 ljudi, ki čakajo v smrtnem strahu noč in dan, kdaj jim bo pobesneli vodni element uničil dom in imetje.

New-York, 10. maja. Nad zapadnimi državami so divjali v soboto in nedeljo silni viharji, ki so uničili več naselbin in zahtevali tudi precej človeških žrtev. Samo v mestu Hutchinson v Kansasu je orkan ubil 11 ljudi, nad 100 pa ranil.

Mariborčani na ustanovitvi JCLig v Beogradu

Nele vsi jugoslovenski krogi, ki delajo na ohranitvi in razširjenju jugoslovensko - češkoslovaškega prijateljstva, temveč tudi vsa češkoslovaška javnost pozna prav dobro mariborsko JČ Ligo, ki jo prištevajo med najagilnejšo edinic. Že pred dvema letoma je bila mariborska JČL ona, ki je pripravila in organizirala kongres edinic v Rogaske Slatini, ki pa je imel le še bolj pripravljalni značaj za ustanovitev in redno poslovanje Zveze. Po onem času smo dobili v državi že nekaj novih Lig, delo že obstoječih pa se je poživilo in povečalo. Zato se je moglo pristopiti k ustitvaritvi centralne korporacije Lig za vso državo.

V nedeljo 8. tm. so se sestali poslanci JČLig iz najrazličnejših mest in krajev kraljevine v Beogradu. Pridružilo se jim je lepo število odličnega občinstva prestolice. Maribor so zastopali podpredsednik g. dr. Avg. Reisman, g. prof. Špnedal ter g. ing. Ivan Leben. Celje pa g. prof. Janko Orožen. Glavno ustanovno skupščino Saveza je otvoril bivši minister prosvete gosp. Miša Trifunović. Med izvoljenimi tajniki zbora je bil tudi Mariborčan g. dr. Reisman.

Po pozdravnih govorih se je skupščina brzojavno poklonila našemu kralju in prezidentu ČSR. Izmed mnogih stvarnih in zanimivih poročil in predavanj omenjamo eno našega »urodnega poslanca« g. dr. Pivko o sestanku parlamentarcev v Pragi, g. dr. Reimana o Ligi v Mariboru, ter g. prof. Orožna o celjski Ligi. Iz vseh referatov je odseval lep uspeh posameznih edinic. Po pozdravu ljubljanskega konzula ČSR g. dr. Resla je bil izvoljen odbor Saveza. Predsednik ostane i v bodoče g. Miša Trifunović, prvi podpredsednik je stoproga poslanika ga Milada Šeba. Poleg tega so v podpredsedstvu med ostalimi zastopniki pokrajin za Maribor gg. dr. Pivko in dr. Reisman ter za Celje gg. dr. Juro Hrašovec in prof. Orožen.

Opoldne je bil prirejen v hotelu »Srp« kraljevi zborovalcem banket, na katerem sta se odlašila k besedi v imenu Slovenov gg. dr. Pivko in dr. Reisman.

popoldne pa so bili sprejeti na stanovanju g. Šebe.

Prihodnje leto se bo vršil v Jugoslaviji zbor Lig iz naše države in ČSR.

INDIJSKA LETALCA V NOvem SADU.

Beograd, 10. maja. Naša indijska letalca Sondermayer in Bajdak sta včeraj nadaljevala svojo pot v svojo garnizijo Novi Sad. Kakor v Beogradu sta bila tudi v Novem Sadu navdušeno pozdravljena od večšišočlave množice. Osebo sta jim čestitala tudi princ Pavle in knežinja Olga Kralj je oba letalca odlikoval z visokimi redovi.

Aretacija gnusnega zločinca

Rim, 10. maja. Policija je aretirala v nedeljo ponoči 38letnega bivšega trgovskega agenta Girolimoniya, na katerega je bilo razpisana nagrada 50.000 lir.

Girolimoni je tip docela pokvarjenega perverzega zločinca. Imel je v Rimu več stanovanj, v katere je izvažal z različni pretvezami nedoletne deklice in jih tam oskrnil. Ako se je bal, da bi ga moglo kako dekletce izdati, ga je kratkomalo umoril. Doslej so mu dokazali že pet takih zverinskih umorov, verjetno pa je, da jih ima na vesti še več. Njegovi zločini so že cel mesec razburjali rimsko prebivalstvo in policija, ki ga ni mogla izslediti, je razpisala na njegovo glavo 50.000 lir (150.000 Din). Zdaj ji je človeška zver končno padla v roke in prebivalstvo si je odahnilo.

ANGLEŠKA KOLONIJALNA KONFERENCA.

London, 10. maja. Minister za kolonije je otvoril danes prvo konferenco angleških kolonij, ki se nimajo svojih parlamentov. Zastopanih je 22 kolonij in ozemelj, ki stoje pod angleškim protektoratom. Konferenca naj bo nekako dopolnilo vsakoletnim konferencam angleških dominijonov t. j. ozemelj, ki imajo že lastne vlade in lastne parlamente.

Pospeševanje zdravstva v mariborski oblasti

Ustanovitev oblastnega zdravstvenega urada — Prevzem bolnic in hiralnic — Pobijanje kužnih bolezni

Maribor, 9. maja.

Glede zdravstvenih razmer v bivši štajerski kronovini, treba objektivno priznati, da so bile dobre. Štajerski deželni odbor je z veliko skrbjo negoval to panogo deželne samouprave. Naše bolnice in drugi zdravstveni zavodi se niso imeli pritoževati. Bolnice — razun one v Gradcu — sicer niso bile pravi deželni zavodi, ampak so figurirale v proračunih bivšega štajerskega deželnega zbora kot »neprave deželne bolnice«. So bile to bolnice v Mariboru, Ptuj, Celju in Slovenjgradcu. Pač pa so bile pravi deželni zavodi hiralnice v Ptuj in Vojniku. Bolnice so imele pravno posebnost, da so se vzdrževale izključno le iz oskrbnine in da jih je deželni zaklad zalagal le z dotacijami v višini neiztirljivih oskrbnin ter oskrbnin za siromašne. Zato pa je izvajal nadzorstvo nad bolnicami, postavljali osobe itd.

Po prevratu je bivša Narodna vlada v Ljubljani stopila do naših bolnic v isto razmerje, a že čez kratek čas jih je oddala državi. Pod državno upravo so bile v naših bolnicah razmere mnogokrat zelo kritične; radi pomanjkanja sredstev so morale bolnice ponovno ustaviti sprejemanje novih bolnikov. Današnje oskrbnine so razmeroma nižje od predvojnih. Od 1. 1924. naprej je država prevzela na svoje breme plačevanje višje kvalificiranega bolniškega osobja in gradbene stroške, materialni izdatki pa se morajo kriti iz oskrbnine. Sedaj bodo

bolnice zopet prešle v popolno last in upravo oblastne samouprave.

Oblastna skupščina je v svojem proračunu prevzela vse obveznosti države napram bolnicam v Mariboru, Celju, Ptuj, Slovenjgradcu, Murski Soboti in Čakovcu ter hiralnicam v Ptuj in Vojniku, ter izkazuje tozadevnih potrebščin 11.877.696 Din.

Pri velikem županu je takoj po upostavitvi velikih županij pričel poslovati tudi poseben oblastni sanitetni referent, ki pa glede iniciativnosti ni mogel biti na višku radi pomanjkanja potrebnega osobja. Oblastna skupščina je sklenila, da ustanovi poseben

oblastni osrednji zdravstveni urad

ter je v to svrhu predvidenih za enkrat za tekoče poslovno leto 135.000

Din. Glavna naloga urada bo nadzorovanje vseh zdravstvenih naprav v oblasti. Upati je, da se iz tega urada ne bo napravila navadna partizanska institucija.

V mariborski oblasti imamo tudi troje zdravilišč, ki so bila tekom zadnjih let v državni lasti odnosno upravi: Rogaška Slatina, Dobrna in Topolšica. Prvi dve zdravilišči sta bili poprej last štajerske dežele in bi morali zato že po mirovni pogodbi preiti v last upravne naslednice štajerske dežele, to je mariborske oblasti. Vendar se je to zgodilo šele sedaj, ko so se končno oživitvile oblastne samouprave. Oblastni odbor je že prevzel obe zdravilišči v svojo last in upravo. Oblastna skupščina jih je tudi že upoštevala v svojem proračunu, vendar niso zanja predvideni nikaki izdatki, ker se je iz proračunov obeh zavodov izkazalo, da se vzdržujeta sama iz lastnih sredstev. Zdravilišče Topolšica, katero je država pred leti kupila iz privatnih rok, si je obdržala kot svojo last.

Pripomniti treba, da je oblastna samouprava uvidela **nedostatnost obstoječih bolnic**, zlasti onih v Mariboru in Celju, ter je med izredne potrebščine postavila v proračun tudi

3 in pol milijona Din za razširjenje bolnice v Mariboru, pol milijona pa za ono v Celju.

Oblastna skupščina je tudi soglasno odobrila potrebo ustanovitve posebne **oblastne umobolnice**. V načrtu je ustanovitev takega zavoda v Sv. Pavlu pri Preboldu in je v oblastnem proračunu predvidenih v to svrhu 1 in pol milijona Din.

V velikem delu naše oblasti, zlasti v Medjimurju in Prekmurju, razsajajo **malaria in trahom** ter druge nalezljive bolezni in uničujejo na stotine in stotine eksistenc in rodbin. Oblastna skupščina je napovedala invaziji teh bolezni v navedenih pokrajinah boj in določila v ta namen za tekoče proračunsko leto 380.000 Din.

Soglasnost tozadevnih sklepov v oblastni skupščini je bila dokaz, da se zastopniki vseh strank zavedajo velike važnosti pospeševanja ljudskega zdravja, ki tvori predpogoj za delovno sposobnost in za ohranitev prebivalstva v življenjskem boju.

Trgovci, agitirajte med tovariši in nameščenci za pristop, da bo število tem večje. Nihče naj se ne izloči, saj skrbi s tem za svoje najdražje, za svojo rodbino.

Davčna prostost za nove hiše

Dne 15. maja poteče rok za vložitev prošnje za davčno prostost po predzadnjem odstavku člena 81 finančnega zakona za leto 1927-1928 za nove hiše in nove dele obstoječih zgradb, ki so bile dograjene v času od 1. I. 1926 do 31. III. 1927.

Po tem členu se omenjene stavbe na prošnjo naknadno oproste hišne najmanj in sicer v Mariboru za dobo 15 let v ostalih krajih okoliša mariborske davčne oblasti pa za dobo 10 let. Hišne razredarine se ne oproste.

Prizadeti se opozarjajo, da morajo prošnjo za to davčno oprostitve vložiti najkasneje do 15. maja tudi za slučaj, če so že svojčas zaprosili za davčno prostost po splošnem zakonu iz 1. 1911.

Prošnje so podvržene kolekovanju po taksnem zakonu.

Isto davčno prostost uživajo tudi hiše dograjene izza dne 1. aprila 1927. Za te hiše pa je treba vložiti prošnjo v 30 dneh od dne ko se je izdalo privolilo za porabo če pa se začne poraba prej, v 30 dneh od dne dejanske porabe.

Mariborski in dnevni drobiž

Umetniški paviljon v parku?

Zgodovina kavarne v mariborskem mestnem parku je znana. Kavarno sta na mestnem svetu zgradila dva privatnika, ki sta se zavezala plačevati občini letno odškodnino, po preteku 20 let pa prepustiti poslopje občini. Ako bi svojih obveznosti ne izpolnjevala, pa ima občina pravico, da že prej prevzame poslopje.

Kakor se govori, je ta slučaj letos nastopil in občinski svet bo na eni prihodnjih sej razpravljala o tem, ali naj se posluži svoje pravice in že sedaj prevzame kavarniško poslopje. Zadeva je vsekakor nujna, ker bo treba kavarno kaj kmalu otvoriti, ako naj letos posluje. Druga leta je bila ob tem času že v polnem obratu.

Pojavila pa se je pri tem še druga ideja, ki je vredna razmišljanja. Poslopje bi se dalo z razmeroma malimi stroški preurediti za umetniški in sploh razstavnih paviljon, kakršnega ima Ljubljana v svojem Jakopičevem paviljonu v Tivoliju, Zagreb pa na Zrinjevcu in kakršnega bi tudi Maribor potreboval. Gotovo bi se našel način, da se pridrži še mal bič za popoldanske sprehajalce in za rodbine ki se sprehajajo v parku z otroci. S tem bi bilo potrebi ustreženo, saj so pokazale že skušnje zadnjih let, da velika kavarna v parku ne uspeva. — Zato priporočamo magistratu in občinskemu odboru ta predlog v resno razmišljanje.

Na glavnem kolodvoru

pripravljajo Posebne hidrante za poljenje mednarodnih vlakov z vodo. Naš kolodvor bo dobil s tem praktično novost, kakoršno imajo doslej samo veliki kolodvori inozemstva, naših pa še nobeden. Hidrante bodo porabljali tudi za škropljenje postaje. — Ob tej priliki svetujemo tudi, da se napravi od prehoda iz Kopitarjeve ulice na južno rampo skladišča mostič za pešce, da ne bo treba hoditi k skladišču preko tirov ali pa daleč na okoli po Meliški in prašni tovorni cesti. Mostič bi tudi pomagal, da nobenemu ne bo treba hoditi v mednarodni rajon postaje.

Smrtna kosa.

Včeraj je po težki bolezni preminul poštni uradnik g. Ivan Hreščak. Pogreb pokojnika, ki je užival splošno priljubljenost med znanci, zlasti med tukajšnjimi Primorci, se bo vršil danes (torek) ob 18 uri na pokopališču v Pobrežju. Rodbini naše globoko sožalje. N. v m. p.

Potniki v Mariboru.

Nocoj je v mariborskih hotelih prenočilo 71 potnikov. Inozemci so po večini Čehi, Avstrijci in Nemci. Privatna stanovanja so prijavila 43 tučev, odjavila pa 34.

Policijska kronika.

Od ponedeljka na torek so bile aretirane tri osebe, ena radi prepovedanega povratka, dve pa radi razgrajanja. — Vloženih je bilo 17 prijav radi najrazličnejših prestopkov, večinoma radi kršitve cestno-policijskih predpisov.

Zopet karambol.

Včeraj popoldne je privozil po Dvorkovi ulici Ludvik Jurhar z dvovprežno kočijo. Ko je zavozil na Kralja Petra trg, se je z veliko brzino pripeljal mimo njega Ivan K. na kolesu. Kolesar sam je še v zadnjem hipu odskočil, kolesa pa ni mogel več rešiti. Prišlo je pod kočijo, ki ga je docela zdrobila, tako da se najbrž ne bo dalo več popraviti.

Mladi umetnik.

Pasanti Gosposke ulice imajo priliko ogledati si v izložbenem oknu g. Vaharja kip, predstavlja joč glavo dečka. Naštudiral in izvršil je ta kip iz mavca mlad umetnik realčan Pavel Bader. — Vsekakor razveseljivo dejstvo in znak, da se vendar pripravlja srednješolska mladina za resno delo v življenju opuščajoč samo prazne zabave, ki trajajo i čas i zdravje.

Gledališki repertoar

Torek, 10. »Pri belem konjičku«. V korist »Udruženja gledaliških igralcev«. Premijera.

Sreda, 11. Zaprto.

Četrtek, 12. »Periferija«. Gostovanje ge Nablocke iz Ljubljane. Kuponi. Zadnjikrat.

Petek, 13. Zaprto.

Sobota 14. »Rigoletto«. Premijera. Proslava 25letnice delovanja g. ravnatelja Mitroviča. Izv.

Iz gledališke pisarne.

Občinstvo opozarjamo na zanimive predstave tega tedna. Danes bo predstava zabavne in zanimive veselice »Pri belem konjičku« na korist Udruženja gledaliških igralcev, v četrtek bo gostovala ena najodličnejših članic ljubljanskega gledališča ga Nablocka v glavni vlogi »Periferija«, v soboto pa proslavi naš Mitrovič 25letnico svojega umetniškega delovanja kot dirigent s premijero Verdijeve ofektno opere »Rigoletto«.

Dr. Zdenko Matjasič

Gosposka ul. 46/II
se je preselil v

Krekovo ulico števil. 4/I.

in ordinira od 8—11, 2—4. ure.
Ob nedeljah od 9—11. ure predp.

Dramatično društvo

ima v petek, 13. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma svoj izreden občni zbor. Na dnevnem redu je likvidacija odra v Narodnem domu in eventualno razpust društva. Zato vabimo vse člane, bivše diletante in prijatelje društva, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. Odbor.

Sokolova tombola v Ljutomeru.

V nedeljo, 15. t. m. priredi gradbeni odsek »Sokola« v Ljutomeru svojo običajno tombolo. Dobitki so številni in lepi; glavnih je pet: lepa plemenska krava, moško kolo, pohištvo, vreča moke in voz drv. Karte po 3 Din so na razpolago v vseh trgovinah. Ker je ta tombola kot lepa in bogata znana daleč na okoli, je pričakovati velike udeležbe.

Prva propagandna razstava grafičnih del

se bo vršila v Mariboru od 16.—19. junija. Prireja jo Naobrazbeni pododbor S. G. R. J. podružnica Ljubljana v Mariboru.

»Jadranska straža« v Mariboru priredi s sodelovanjem vseh c. godbenih, pevskih, telovadnih, kulturnih in drugih domoljubnih društev v Mariboru veliko veselico dne 16. junija (Telovo), v slučaju neugodnega vremena tega dne pa v nedeljo 19. jun. v parku in dvorani inž. podof. šole (kadetnice). Druga društva v mestu in okolici naj blagovolijo to prireditev upoštevati!

Velika kavarna

v sredo, 11. maja operni večer. 80

Proč s potniškimi vizit.

V četrtek smo poročali o predstojem ukinjenju potniških vizov med Nemčijo in ČSR. Sedaj javljajo tudi iz Londona, da se pogaja tamošnji avstrijski poslanik dr. Franckenstein z britansko vlado o odpravi te neprijetne in drage sitnosti za potnike obeh držav. Bog ve, kdaj pridemo pri nas do podobnega napredka?!

Letalo med gledalci.

Pri nekem propagandnem mitingu na Poljskem se vojaško letalo, ki je po uspelem poletu pristalo na aerodromu, ni moglo pravočasno ustaviti in se je zaletelo v množico gledalcev, 7 oseb je bilo pri tem ranjenih, letalo samo pa močno poškodovano.

ITO-pasta za zobe je najboljša!

Trgovska samopomoč

Mariborski trgovski gremij je sklenil 24. marca na svojem občnem zboru ustanoviti za svoje člane in druge trgovce iz mariborske oblasti podporno društvo »Samopomoč«, ki ima pred vsim namen, izplačati svojcem vsakega člana čim večjo denarno pomoč, ako član umre. Društvo računa na približno 1000 članov, tako da bi svoji ob izgubi roditelja dobili za prvo pomoč takoj na roko znesek 25.000 Din.

Te dni so dobili mariborski trgovci in gremiji po deželi okrožnice z vabilom za pristop k »Samopomoči«. Priložena je tudi prijavnica. Da bo mogoče društvo čim prej ustanoviti, prosijo pripravljajni odbor vse, da prijavnice čim prej vpošljejo. Vpišejo se lahko trgovci, njih nameščenci, industrijalci in drugi pripadniki pridobitnega sloja. Ker je vsaki okrožnici priložena samo ena prijavnica, naj mariborski trgovci in drugi zainteresirani zahtevajo nadaljne potrebne tiskovine v gremijski pisarni. Na njo naj se obrnejo tudi oni izven mariborski trgovci ki ne bi dobili od svojega gremija okrožnice in prijavnice.

Vsi resni trgovci bodo to akcijo gotovo z veseljem pozdravili. Saj so znani slučaji, ki so zlasti v sedanjih kritičnih časih le preštevili, da je ostala družina trgovca po njegovi smrti popolnoma brez sredstev in da je bila prepuščena na milost in nemilost znancem ali celo občini. Temu zlu hoče odpomoči nova »Samopomoč«.

Iz Evrope v Ameriko v aeroplanu

Posrečen polet preko atlantskega oceana — Letalci časte smrt — Uresničenje najbolj drznega človeškega sna

Že včeraj smo kratko zabeležili, da sta se v Parizu v nedeljo dvignila dva drzna letalca, da v aeroplanu poletita preko Atlantskega oceana iz Evrope v Ameriko. Istočasno sta letalca Bertand in Chamberlain odletela iz New Yorka, da preletita ocean v nasprotni smeri in pristane v Parizu.

Odkar se je izpolnil največji in najdrznejši sen človeštva o obvladanju zračnih višav in človeškem letu, so zahteve na umetnost in uspešnost letalstva od dne do dne večje. Kar je bilo včeraj še nemogoče, še blazno, je danes že resnica, bo jutri vsakdanjost.

Na polet preko več tisoč kilometrov širokega oceana si pred desetimi leti še nihče ni upal misliti, v zadnjih treh letih se je posrečilo že večkrat.

Najprej se je posrečil polet velikemu angleškemu zrakoplovu tipa »Zeppelin«, kmalu nato sta obvladala Atlantski ocean dva ameriška pilota, ki sta z aeroplanom poletela visoko na severu iz Amerike v Evropo. Leta 1924 je Eckener s svojim »ZR III.« poletel iz Nemčije v Zedinjene države, lani pa Amundsen preko severnega tečaja.

Vse to pa so bili več ali manj osamljeni poleti. Ogromen napredek pa je prineslo letošnje leto, ko se je

cela vrsta odličnih in drznih letalcev lotila smrtonosne naloge, da obvlada Ocean in vzpostavi zračno zvezo med Ameriko in Evropo.

V živem spominu je še bravurozni polet Italijana de Pineda iz Evrope v Južno Ameriko; za njim je preletel južni Atlantski ocean Španec Sarmento de Vaires, ki je tudi srečno prispel v Ameriko. Vendar pa ta južna proga ni tako

nevarna kakor je severna, ker ima vmesne postaje, kjer lahko letala pristanejo, dočim na glavni severni progi Evropa—New York ni nobenega otoka, na katerega bi se letalec lahko v sili zatekel.

A kljub temu so se gori navedeni štirje letalci lotili tudi te naloge. Nungesser in Colli potujeta na letalu »Bellanca«, ki je opremljeno tudi z dobro radiopostajo in lahko nosi tovor 3500 kg.

Za grb ima letalo veliko rdeče srce, v njem pa belo mrtvaško glavo. Pod srcem pa je naslikana rakev z dvema svečama.

Navada letalcev je, da počaste ob vsakem poletu smrt, kajti ta pride najraje takrat, kadar se je najmanj nadejamo. Da je ne zvejo, jo letalci počaste ob vsaki priliki. Tudi Bertand in Chamberlain, ki sta odplula iz Amerike v Evropo imata na svojem letalu »Miss Columbia« mrtvaški grb.

Nungesser in Colli sta odletela iz Pariza v nedeljo zjutraj. Proti poldnevju so ju videli nad Irsko, potem pa ni bilo o njima nikakih novih poročil do večera popoldne. Vsi so se že bali, da sta se ponesrečila, a sinoči je prispela iz Amerike vest, da so opazili njuno letalo nad Bostonom.

Drzna letalca sta torej srečno preplula Atlantski ocean. Ako se jima ni še v zadnjem hipu zgodila nesreča, sta sinoči pristala v New Yorku.

Letalca Bertand in Chamberlain sta morala svoj polet radi skrajno neugodnega vremena prekiniti in se vrniti nazaj v New York. Na pot se bosta podala, čim bodo vremenske razmere dopuščale.

Kako so potegnili fašiste

Kakor je znano, so v Italiji prepovedani vsi protifašistiški listi in sploh vse protifašistiške tiskovine. Kljub temu se vedno znova pojavljajo zdej tu, zdaj tam plakati, letaki in cele brošure proti fašistovskemu terorju. Policija je odkrila že celo vrsto tajnih tiskarn in jih zaplenila, a zatreti jih ne more, ker so nasprotniki fašizma tem bolj iznajdljivi, čim hujši je vladni pritisk.

Naravnost sijajno so potegnili fašiste koncem preteklega tedna. Po celi Italiji so se hkrati pojavili stotisoči izvodov posebne izdaje glavnega fašistovskega glasila »Impero«. Meneče da gre za bogve kako senzacijo, so se ljudje kar topli za list in ga povsod v par minutah pokupili. Kako pa so začudeno gledali, ko so v osebnem glasilu Mussolinija brali najhujše napade na fašizem in Mussolinija samega.

Vse je bilo zbegano. Ljudje so govorili o prevratu, drugi ugibali, da je znorelo celo uredništvo »Impera«, tretji se celo bali, da se ni morda zmešalo Mussoliniju in da se je na enkrat prelevil v svojega lastnega nasprotnika.

Uganka je bila kmalu pojasnjena. Nasprotniki fašizma so v eni svojih skrivnih tiskaren tako spretno ponaredili veliki fašistovski list, da so ga vsi imeli za original. Ko so pretkano sleparijo razkrili so napačni »Impero« seveda zaplenili, a bilo je prekasno, ker se je v tem razširil po vsej državi že v stotisočih izvodov. Policija in fašistovska špijonaža sta zdaj z vso paro na delu, da razkrijeta skrivno tiskarno.

Nemci o Mussoliniju

V nekem nemškem listu beremo naslednje kratko a jedrnatno poročilo o političnem položaju pred enim tednom: »Ljubezni vi Mussolini prav tako razburja narode, kakor žugajoči Mussolini. Madžari so razjarjeni, ker je njihovega Bethlena tako pristržno pozdravil italijanski diktator. Za tem slutijo namreč upravičeno, da hoče poslati fašizem zase Madžare po kostanj v žerjavico proti Jugoslaviji.« — Dan za dnem spoznava Evropa, kie

je pravi krivec diplomatskih nesoglasij in edina nevarnost za svetovni mir.

Drago babjeverstvo

V malo vas neke v Nemčiji so prišli cigani ter šli na posel. Deloma so se preživljali pošteno z delom, deloma niso mogli brzdati svoje ljubezni do tujega blaga. Ženske so se napotile prorokovati srečo — drugim, pribavile pa so jo sebi. O neki dečki so doznale, da bi se rada kmalu omožila. Ciganke so koj iznašle sredstvo za dosego tega cilja ter raztolmačile praznoverni nevesti stvar tako-le: »Če hočeš, da se v kratkem srečno poročiš, zberi ves svoj denar, da ti ga ciganka lastnoročno zaveže v ruto in ga nosiš devet dni na prsih. Če se ne držiš tega navodila točno, se ti fant gotovo izneveri.«

Punčara izroči z veseljem vse svoje imetje v naši valutj 2380 dinarjev »coprnici«, ki premetava denar na vse mogoče načine sem in tja ter godrnja nerazumljive besede. Nazadnje ruto lepo zavije in jo preda deklici. Ta si punkeljček brez odlašanja spravi v nedrje in bogato nagradi ciganko s slatinjo, jajci in moko. Šele čez nekaj dni opozori nekdo nevesto, da ni dobro imeti posla s ciganskimi čarovnicami. Naivno dekle je šele sedaj odvezalo ruto in našlo v njej zmašen umazan časopisni papir.

Cigank in ciganov takrat že ni bilo več dobiti ...

Velepotezna vlomilska tolpa.

Dunajska policija je v soboto položila zločinsko družbo, ki je tekom zadnjih tednov izvršila 35 vlomov v stanovanja in povzročila okrog pol milijona dinarjev škode. Družba je bila izborna organizirana in je imela dobro špijonažno in detektivsko službo. Čim so ugotovili da na kakem stanovanju ni nikogar doma, so se zbrali z naglico gasilcev, v stanovanje vdrli in ga izpraznili. Ves dobiček so takoj pognali v gostilnah in barih. Vsi vlomilec so v starosti 16—24 let.

Nova avstralska rezidenca

V nedeljo je drugi sin angleškega kralja in kum našega prestolonaslednika, vojvoda Yorški, v Avstraliji otvoril novoizvoljeni avstralski parlament in je istočasno posvetil novo glavno mesto Avstralije Canberra. K tem svečanstvom se je zbralo toliko ljudstva, da je morala večina prenočevati v šotorih.

Canberra je docela nova naselbina, ki so jo začeli graditi šele pred tremi leti in šteje danes komaj 5000 ljudi. Računajo pa, da bo nova državna prestolnica že v desetih letih imela nad četrto milijona prebivalcev, ker se bo poleg političnega koncentriralo tudi gospodarsko življenje.

Mesto leži nekako v sredi med sedanjo prestolico Melbournom in trgovskim centrom Sydneyem. Zgrajeno je vse po enotnem načrtu, kar se doslej še ni zgodilo nikjer na svetu.

Bitka morilca s policijo

V pariškem predmestju Mont-Morency je živel ključavničarski pomočnik, ki je imel zadnje mesece ljubavno razmerje z mlado bolniško strežnico. Ta je zvedela, da ji je pomočnik nezvest, in ga je radi tega ostro prijala, fant pa je potegnil iz žepa revolver, oddal par strellov na deklico in jo smrtno zadel. Predno ga je mogel kdo prijeti, je pobegnil.

Policija pa ga je še isti dan zasledila. Skrival se je pri svojem bratu, kjer sta ga hotela dva policijska agenta aretirati. Čim ju je ključavničar opazil, je začel divje streljati na nju in je prvega ubil, drugega nevarno ranil. Nato se je v stanovanju zabarikadiriral in se celi dve uri branil proti policiji, ki je stanovanje oblegala. Ranil je še dva stražnika. Še le, ko mu je zmanjkalo patronov, se je udal.

Pred hišo se je bila med bitko zbrala ogromna množica, ki je hotela ključavničarja iztrgati stražnikom in ga linčati. Stražniki so to komaj ubranili.

Slab dan za letalce

Medtem ko je v nedeljo praznoval ves jugoslovanski narod nekaj letalski dan pozdravljajoč na domačih tleh srečno se vrnivša junaka višav iz Indije, so imeli drugod žal nesrečnejši dan. V Miškolcu na Madžarskem se je vršil letalski miting društva akademskih sportnih letalcev, pri katerem je težko ponesrečil sportnik Karl Kaszala. Padel je z letalom vred iz višine 600 metrov in so ga težko poškodovanega oddali v bolnico. Ni pa upanja, da bi okreval. — Še večjo smolo so imeli Nemci v Vratislavi (Breslau). Pri poskusnih vožnjah nemške letalske zveze. Pilot Fletow, ki je imel pri sebi v letalu tovariša Richt-hofena je strmoglavil v aparatom in se tako hudo poškodoval, da gotovo ne ostane pri življenju. Spremljevalec Richt-hofen pa je bil na mestu mrtev.

Umor radi praznoverja

Neverjeten dogodek beleži te dni Poljska. V nekem kraju severnega dela države si je postavil tamošnji učitelj lasten sprejemni radio aparat. Seljakom okraja to prav nič ni ugajalo, češ vse take stvari so hudičevega izvora. Nihče drugi kakor ta radio aparat je kriv, da je cele dneve neprestano dežuje in da bo tako uničena vsa žetev. Da se to zlo prepreči, so kmetje kratkomalo vdrli v učiteljevo stanovanje, mu razdrli aparat, učitelja samega pa ubili. Ne bi verjel človek, da je v 20. stoletju še kje toliko praznoverja!

Trčenje avtomobilov.

Pri Le Bourgetu na Francoskem sta v petek na nekem ovinku trčila dva osebna avtomobila, v katerih sta se vozila dva invalidna oficirja, ki sta bila slučajna dobra znanca. Oba sta bila precej nevarno ranjena; eden med njima bivši podtajnik vojnega ministrstva posl. Picot, ki je znan občudovatelj Sokolstva in se je lani udeležil tudi prškega zleta.

Danes: Caričina ohrlica Kino Apolo

Cetrtek: Harry Liedtke in Xenia Desni v krasni opereti: **Soldat Maricko**

Sport

ISSKM poziva članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba g. Ivana Hreščaka, očeta dveh aktivnih članov v našem sportnem klubu. Pogreb blagega pokojnika se vrši danes, v torek ob 18.

Hazenska družina Rapida. Nekako istočasno z ustanovitvijo »Mariborve« hazene sta ustanovila svoji družini tudi »Rapid« in »Merkur«, ki sta dokaj intenzivno gojila damski sport. Po dveh letih pa sta se radi splošnega nazadovanja interesa za damski sport družini razšli. Na inicijativno medklubskega odbora, ki je bil ponovno ustanovljen, je bila damska sekcija »Rapida« letos zopet obnovljena in bo najbrž nastopala že v pomladanskih prvenstvih z novo hazensko družino. Ako bo vzgledu »Rapida« sledil tudi »Merkur«, smemo računati, da bo v letošnji sezoni damski sport v Mariboru dosegel zopetni razmah, kakor je bilo to v letu 1925.

Bruhnenu start zabranjen. Avstrijska lahkoatletška zveza je prepovedala start svojemu najboljšemu tekaču na dolge proge Bruhnenu, članu Amaterjev. Bil je radi nekega osebnega delikta za vse življenje diskvalificiran. Korak saveza je sicer krut, kajti Avstrija je z Bruhnenom izgubila najboljšega mednarodnega atleta, toda za moralo v sportu tudi taka žrtev ni prevelika. — Kaj pa pri nas?

Tovorna postaja v Hočah

Iz Hoč nam pišejo: Da ni bilo svetovne vojne, bi se danes ponašale Hoče z obsežno postajo kakor tudi s poslopjem za osobje in skladiščem. A kakor je vojna mnogemu stori la konec je tudi te velikopotezne načrte uničila, in tako so Hoče ostale brez tako nujno potrebne tovarne postaje za odpravo komadnih in vagonskih pošilk. Če se pomisli, da na to postajo gravitira deset zelo obsežnih občin ki izvažajo les, poljske pridelke, sadje, hmelj itd. ter imajo več industrijskih podjetij, je jasno, kolike važnosti je to vprašanje. Občine Zgornji in Spodnji Dupljek, Sv. Martin, Korena, Sv. Barbara, nadalje celo Pohorje itd. morajo odvažati ozir. dovažati robo na 3—4 ure oddaljeni kolodvor Maribor ali Račje, dočim bi si, ako bi bila tovarna postaja v Hočah, lahko prihranili poldruugo uro dragocenega časa, da ne govorimo o izgubi časa na itak preobremenjenem kolodvoru Maribor. Z otvoritvijo tovarne postaje v Hočah bi se tudi znatno razbremenile postaje Maribor in Račje.

Da se to pereče vprašanje oživi, je bil dne 1. maja na sestanku vseh zainteresiranih občin in interesentov sestavljen odbor, ki naj doseže čimprejšnjo izvršitev načrta. Železniško upravo naprošamo naj tudi sama pokaže dobro voljo in stavi za otvoritev tovarne postaje v Hočah čim ugodnejše pogoje.

Jugosl. - čeosl. liga v Ptuj.

V Ptuj se osnuje Jugoslovnska-češkoslovaška liga. K pristopu se vabijo vsi, ki imajo smisel za gojitve naših stikov z bratsko češkoslovaško državo, in to brez razlike siceršnega političnega prepričanja. Ustanovni občni zbor je dne 14. maja t. l. ob 8. uri zvečer. Udeležil se ga bo tudi g. dr. Resl, češkoslovaški konzul v Ljubljani, predaval pa bo g. Rasto Pustoslemšek, novinar v Ljubljani. — Isti dan priredi liga kinopredstavo v mestnem gledališču. Predvaja se češkoslovaški film. Predstave se vrše: ob 2. za šolsko mladino, ob 4. za vojaštvo, ob 6-15 za ostalo publiko. — Priporočamo vsakomur, da si ogleda ta krasen film, ki se je predvajal po vseh večjih mestih z velikim uspehom. — Cene sedežem za šolsko mladino in vojaštvo po 2 dinarja. Za ostalo: Ložni sedeži 10 in 8 Din, balkonski sedeži 8 in 5 Din, parterni sedeži 8 in 5 Din, stojšča 3 Din. Čisti dobiček je namenjen za »Sokolski dom« v Ptuj.

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovena. 8

Kmalu so bili sredi mesta, kjer je Ralf izstopil, češ, da ima opraviti v klubu. Jedva par minut nato se je ustavil avtomobil pred Heganovo trgovsko hišo. Služabnik je zapeljal voz v remizo na dvorišče, Polly in Jack pa sta odšla k »stričku«.

Mogočno pročelje Heganove hiše je bilo videti kakor iz samega stekla in železnih okvirov. Vzorec ameriške gradbene tehnike, je obsegala hiša pravo blodišče hodnikov, stopnic, dvoran in sob, a se je skladala v svojem bistvu iz ogródja železnih traverz somernega in skoraj povsem enakega ogródja v vseh šestnajstih nadstropjih. Tudi stene so sestajale iz včlenjenih traverz in le zelo ozkih prog granitnih plošč, puščajočih čim največ prostora celim vrstam oken, visokih in širokih stekel, ki so prepuščala kolikor največ možno dnevne luči v stavbino notranjost. Problem, kako izrabit vse prostore čim najpraktičneje, dobiti prostora in svetlobe za čim največ ljudi, omogočiti med posameznimi oddelki in nadstropji čim lažji in čim hitrejši stik ter poskrbeti, da je mogoče v takem čebelnjaku delati brez motenja, ta problem je bil rešen tu sijajno s Heganovo palačo iz železa, granita in stekla. Celo ravna streha vrhu šestnajstega nadstropja je bila izkoriščena za vrt, poln palm, lovorjev in cvetic, ter za telovadnico in igrišče za Heganovo uradništvo.

V pritličju sta vstopila skozi vrtljive duri v sprejemno dvorano, visoko in prostrano, z marmornimi stenami in tlom, pokritim z debelim, temnozelenim linolejem, in z neštevilom vseh možnih sedežev, klubskih naslanjačev, usnjenih klopi in lahkih prožnih stolov. Ob stenah so stali pisalni pult, sredina dvorane pa je bila popolnoma prazna ter je služila kot prehod k liftom in durim, označenim s številkami.

Dasi je bilo v dvorani mnogo agentov, trgovcev, bančnih uradnikov, kupcev in prodajalcev in posredovalcev, je bilo slišati le pridušeno mrmranje in šepetanje ter tiho drsanje podplatov po mehkem linoleju.

Polly je namerila korake k bližnjemu liftu. Služabnik v temni livreji s srebrnimi gumbi ni ganil niti z obrvmi, ko je odpiral mrežno dverce. Kletka je švignila navzgor ter se ustavila v četrtem nadstropju, kjer je imel Hegan uradne pro-

store. Polly in Jack sta stopala še po brezkončni pisarni, predno sta dospela do »stričkovega sve-tišča«; pisarji in uradniki so sklanjali glave nad knjigami ter pisali mirno dalje, ne da bi se ozrli, ko je šla mimo šefova nečakinja. V tej hiši je bil čas denar, zato ga ni smel nihče trati s pozdravljanjem.

Še tri stopnice, prevlečene s suknom, in ob-stala sta pred prostranim vratni brez napisa. — za katerimi je bil mož, ki edini je imel pravico in moč ukazovati v tej ogromni hiši.

In ko je vstopila Polly, je ta mož takoj od-slovil svojega tajnika, pristopil k nji, ji stisnil roko in jo poljubil na čelo.

»Kako je bilo?« je vprašal.

»Ah, bajno, predивно, nepopisno!« je pripove-dovala Polly. »Ralf je vriskal kakor Indijanec!«

»In kako je bil vam všeč ta prvi polet pod svobodno sonce?«

Še predno je mogel Jack odgovoriti, se je za-smejala Polly:

»Znamenito se je držal! Ampak nazadnje mu je bilo žal, da je izgubil perotnice svojih pradedov!« In že je odhitela v sosednjo sobo, da se »kar hitro preobleče« v promenadno toaleto...

Hegan je postavil pred Jacka skrinjico ha-vank na pisalno mizo, kjer je stal eleganten por-celanski čebriček z vodo.

Nekaj časa sta sedela molče ter pušila. Hegan je upiral pogled za odšlo Polly in se blago smeh-ljal.

»Ko sem letel prvič pod oblaki ter sem gledal mistra Connorja,« je začel Jack, »prej ko sem švi-gal skozi Chicago ter zrl Miss Polly ob krmilu... in zdajle zopet, ko sem stopal po vaši hiši ter vi-del vas, se mi zdi, da je vam Amerikancem vse silno lahko, četudi je na videz uprav nemožno, za-gonetto, komplicirano in blazno smelo. Večkrat sem že premišljal o tem ter iskal vira te vaše čudne sposobnosti. In zdi se mi, da sem ga našel v vaši prav posebni krvi. Ves vaš uspeh je le posledica vašega temperamenta in nič drugega.«

»Mogoče kri, temperament,« je pritrdil Hegan, se globoko naslonil v klubovskem naslanjaču, da je napel ležal, prekrizal noge, jih položil skoraj vo-doravno na bližnji vrtljivi stol ter žvečil smodko, ki je tudi med govorjenjem ni odložil iz ust, »mo-goče pa tudi naša stoletna preteklost in naša vzgo-ja... Vse misli naših pradedov in dedov so bile koncentrirane vedno le na uspeh... V boju proti elementom, naravi, divjim ljudstvom... v tekmi

s tujim svetom se je v Amerikancu razvil le en talent, omejen, nekam suhoparen, a zmagovit: živci! — Toda moja kri je mešana z laško, tudi s francosko... zato imam, žal, poleg ameriških in evropskih vrlin tudi nekaj nerodnosti, ki sem jih podedoval po svojih veselih prababcih!«

Zamahnil je z levico, se namrdnil in se za-smejal.

Jack se je zagledal v steno, po kateri so vi-seli v širokih okvirjih velikanski zemljevidi. Bile so to uprav čudovite mape vseh delov sveta, moj-strska dela svoje stroke: na njih je bilo videti to-liko raznobojnih linij, črt in pik, da ni bila pozab-ljena na njih očitvidno niti najmanjša podrobnost. Zlasti pa je vzbujala Jackovo pozornost množica modrih in rdečih praporčkov, ki so — ponekod posamič, drugod v parih in tudi v celih šopkih — štrleli iz platnenih ploh.

Hegan je opazil Jackovo zanimanje ter je naglo vstal.

»Naš trgovski zemljepis,« je dejal kažoč na mape, »kakor sem si ga naredil sam.«

In začel mu je razlagati, kaj pomenijo rdeči in mo-dri praporčki, črte in pike: filijalke, agenture, pi-sarne zaupnikov, — najgostejše po Severni Ame-riki, najredkeje po Aziji in po Avstraliji. Rdeči praporčki so kazali angažmane izključno Hegan-ove banke, modri pa podjetja Zveze čičaških bank, med njimi tudi Heganove. Pike raznih boj so pri-povedovale, kje so in kakšna so podjetja, tovarne, rudokopi, premogovniki, gozdovi, parobrodi ali kakšni drugi industrijski zavodi. Črte so izražale železniške, vodne, brzojavne in telefonske zveze.

Hegan je razlagal v velikih obrisih, a pregle-dno in priprosto, da se je zdelo njegovo ogromno razcepljeno in na vse dele sveta razvejano bančno delovanje čisto primitivno.

»Popolnoma prav ste primerjali prej aeroplan in avtomobil z mojim podjetjem,« je končal. »Pov-sod je celo najmanjši detail bistveno važen. Če odneha en sam, še tako majhen vijak in še toli kratek vzmet, pride vse v nered. Toda pri vseh je vendar moto oživljajoča duša, ki daje stroju zmahi, silo, vztrajnost. Popusti li motor samo za trenutek, je gotova katastrofa. Povsod treba torej krmilar-ja z močnimi živci, še bolj pa — brez njih.«

Otrnil je pepel smodke v čebriček, da je ostro siknilo, vrgel končnico, ki jih je prinesel v sobo sluga, na pisalno mizo ter sedel zopet v svoj ogromni naslanjač.

(Dalje sledi.)

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posre-dovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje in opla-si trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Preselitve

Izvršuje po zmerani ceni, previd-no in točno specijala A. Reisman. Vojašniška ulica 6. 81

Finl ostrl pesek

za čiščenje se dobi vedno v zalogi pri Kobalu, Pobrežje šte. 43. 78

Enodružinska hiša

(3 sobe in kuhinja) z vrtom v mestu je na prodaj. Maribor, Ruška cesta 33.

Pletene sandale

(opanke) se izdelujejo po meri pri R. MONJAC, Jurčičeva ulica šte. 9. 79

Avtomobilistom

se priporočamo Amerik. vulka-nizacija, Zrinjskega trg, A. Cigoj. 62

Hiša pri cerkvi

z 2 sobami, kuhinjo, sadono-snikom in vrtom prodam za Din 24.000, Lipovnik, Ptujška gora št. 13.

Katera dama

v starosti do 28 let bi hotela poročiti državnega poduradnika v zakonu varnega z lastnim stanovanjem v Mariboru. — Le resne ponudbe na upravo lista pod »dobra gospodinja«.

Zastopnika-co

z nekaj kapitalom za malo pri-ročno zalogo z velikim dobičkom lahko-prodajnih gospodinskih predmetov iščem. Ponudbe pod »Dnevna potreščina« na upravo »Jutra«, Maribor.

10% popusta

v tekočem mescu, vsled vpeljave v novo urejeni trgovini

Vetrinjska ulica 19
IGO BALOH

POZOR!

Čevlji samo ročno delo
Moški visoki boks Din 220
Moški nizki boks Din 180
Ženski nizki vsake vrste Din 160
Naročila po meri in vsaka popravila po najnižjih cenah

Franjo Neubauer - čevljar,
Maribor, Gornja Gosposka ulica 33

Odol

prazne
steklenice

kupuje galanterijska trgovina
Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska ulica 26.

Velika zaloga dvokoles

najboljših znamk, kakor WAFFENRAD, PEUGOT,
ter nakup vseh potrebščin za dvokolesa in motorje.
Zaloga motornih koles najnovejših tip „PUCH“.

Najmodernejša urejena delavnica za popravila dvo-koles, motornih vozil, šivalnih strojev, otroških vo-zičkov in vsa v to stroko spadajoča dela.

Lastni oddelek za emajliranje in poniklovanje koles itd. Izposojevanje koles.

Divjak & Gustinčič

Glavni trg 17 Maribor Tattenbachova 14

18

Vaše srce Vam dela težkoče?

Vaš želodec ne deluje pravilno?

Vi sami kupujete to bolezen!

Vi pijete dnevno kavo
Vi jo morate tudi piti
ker kava je ZDRAVILO
za Vaše SRCE, za Vaš
ŽELODEC,
za Vaše ŽIVCE, za Vašo
UTRUJENOST,
ZA VASE ŽIVLJENJE!



MEDO-KAVO

to je prava zrnata kava, katera je pred praženjem me-haničnim potom higijenično očiščena, takoj po praženju pa po 200 in in 500 gr. higijenično paketrana. Medo-kava je prosta pri kavi nahajajočih škodljivih delov ter vsebuje vse dragocene snovi, kakor popolni najtišnji kavin aroma, ker je iz najtišnjih vrst pripravljena. Užitek Medo kave ni samo zdravim, temveč tudi več-noma želodčno, srčno in živčno bolnim za priporočati. Medo-kava se dobi samo v rujavih prozornih zavitkih.

Glavna zaloga za SHS

Rado Meznarič, Maribor, Glavni trg 21

Francoska linija (French Line), Cie. Gle. Transatlantique.



Havre-Newyork samo 5½ dni čez morje, dobra hra-na in pijača brezplačno. Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes. Za severno in južno Ameriko z ekspress parniki, kateri vozijo vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije v Argen-tino, Uruguay, Chile, Australijo in Kanado.

Tozadevna pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, LJUBLJANA

KOLOVORSKA ULICA 35. 45